

## Svar på skriftligt spørgsmål SSS 395/2025 rd

### Svar på skriftligt spørgsmål om att sätta en åldersgräns för försäljning av energidrycker

#### Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 395/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Noora Fagerström /saml:

Hur ämnar regeringen ingripa i den ökade användningen av energidrycker, och är det möjligt att fastställa en åldersgräns på 15 år för energidrycker av hälso- och säkerhetsskäl?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Energidrycker är livsmedel. En central princip i livsmedelslagstiftningen är att endast säkra livsmedel får finnas på marknaden. För närvarande är det enligt livsmedelslagstiftningen inte möjligt att begränsa eller förbjuda försäljningen av en enskild produktgrupp och ett eventuellt nationellt lagförslag om fastställande av en åldersgräns för försäljning av energidrycker ska lämnas till Europeiska kommissionen för godkännande innan det kan genomföras nationellt. Regleringen av sammansättningen eller marknadsföringen av energidrycker och andra livsmedel som innehåller rikligt med koffein bör i första hand utvecklas på EU-nivå för att få till stånd gemensamt godkända regler. Inom EU gäller dock vissa nationella begränsningar för försäljning av energidrycker. Begränsningarna har främst genomförts med stöd av medlemsstaternas nationella hälsoskyddslagstiftning.

I Finland finns det för närvarande inga särskilda förbud mot försäljning av energidrycker. Livsmedelsverket anser dock att koffeinhalten i förstärkta livsmedel som innehåller koffein ska vara säker för en typisk dos. En typisk dos är en dos som kan förväntas bli förtärd på en gång eller på kort tid, såsom en flaska (500 ml eller 330 ml) eller en burk (330 ml eller 250 ml) energidryck eller annan läskedryck som innehåller koffein. Gränsen för en säker engångsdos för koffein som fastställts av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet Efsa är 200 mg. Livsmedelsverket har gett anvisningar om att den största användningsmängden per dygn ska anges på energidryckens förpackning, till exempel ”Högst två burkar per dag”.

En ändring av lagstiftningen som fastställer en åldersgräns för försäljning av energidrycker förutsätter tillräckliga bevis på barns och ungas användning av energidrycker och i synnerhet att de får koffein från olika källor. Institutet för hälsa och välfärd har inlett Kostundersökningen för

unga 2024–2025. I undersökningen utreds också användningen av energidrycker bland 12–18-åringar. Datainsamlingen har slutförts och resultaten erhålls under 2026. När undersökningsdata har erhållits är ministeriet redo att vidta åtgärder, om det finner att det är motiverat att ändra lagstiftningen.

Aktörerna i livsmedelsbranschen kan bidra till barns och ungdomars köpbeteende genom omsorgsfull planering av marknadsföringen och placering av produkterna i butikerna. Detaljaffärerna kan också inom ramen för näringsfriheten enligt grundlagen välja sina kunder under förutsättning att valet inte är diskriminerande. Vissa köpmän har enligt skolornas eller föräldrarnas önskemål eller på eget initiativ begränsat försäljningen av energidrycker till barn. Då har åldersgränsen i allmänhet fastställts till 15 år.

Statens näringsdelegation, jord- och skogsbruksministeriet och social- och hälsovårdsministeriet offentliggjorde i juni 2017 en modell för näringsåtaganden, vilken utvecklats i samarbete med intressentgrupper inom livsmedelsbranschen och med vilken man uppmuntrar aktörer inom livsmedelsbranschen att främja en näringsrik kost och ansvarsfulla tillvägagångssätt i fråga om näring ([www.sitoumus2050.fi](http://www.sitoumus2050.fi)). Näringsåtaganden kan göras även i fråga om marknadsföringen av produkter för barn. Jord- och skogsbruksministeriet uppmanar handelskedjorna att göra näringsåtaganden om att begränsa försäljningen av energidrycker till barn.

Utöver undersökningsprojektet och rekommendationerna behandlar riksdagen för närvarande ett lagförslag (LM 45/2024 rd) om begränsning av försäljningen av energidrycker. I initiativet föreslås att livsmedelslagen (297/2021) ändras så att försäljning av energidrycker till personer under 18 år förbjuds. Ärendet har inkommit till jord- och skogsbruksutskottet för behandling den 2 maj 2025, men behandlingen pågår fortfarande.

Helsingfors den 2 december 2025

Jords- och skogsbruksminister Sari Essayah